

Protokoll fört vid möte med Landsbygdsnätverkets styrgrupp den 10–11 maj 2016

Havsvidden, Åland, klockan 15–17 den 10 maj och klockan 8.30–14.30 den 11 maj

Närvarande

Styrgruppen

Peter Melin, Jordbruksverket, ordförande
Tore Johnsson, Sveriges Fiskares Producentorganisation
Annika Andersson, Lokalt ledd utveckling
Christina Frieberg Lokalt ledd utveckling FOG
Åsa Bjelkeby, Tillväxtverket
Ingmar Alm, Svenska Fotbollförbundet
Andreas Vass, Företagarna
Sofia Lindblad, LRF
Eva Engström, Länsstyrelserna
Thomas Norrby, SLU (punkt 1–15)
Terese Bengard, Hela Sverige ska Leva (punkt 8–16)

Adjungerade

Andreas Mattisson, Förvaltningsmyndigheten Jordbruksverket

Landsbygdsnätverkets kansli

Maria Gustafsson
Karin Hjerpe
Madelene Nelsson (praktikant)

Övriga

Maria Ahlsved, Näringsdepartementet (punkt 1–5)
Bianca Burkardt Salazar, Näringsdepartementet

Frånvarande från styrgruppen

Maria Dirke, Ekologiska lantbrukarna
Mattias Grapenfelt, Hushållningssällskapens Förbund
Åza Rydén, ESF-rådet

1. Mötets öppnande

Ordförande Peter Melin öppnade mötet och hälsade alla välkomna, särskilt Andreas Vass som är ny ledamot från Företagarna.

2. Sekreterare

Till sekreterare för dagens möte valdes Karin Hjerpe.

3. Justerare

Till att justera dagens protokoll valdes Åsa Bjelkeby.

4. Föregående protokoll

Föregående mötes protokoll godkändes och lades till handlingarna.

5. Lägesrapport om nätverkets verksamhet

En lägesrapport hade skickats till styrgruppen inför mötet. Endast de muntliga kompletteringar som gjordes i samband med mötet samt de diskussioner som hölls återges i protokollet.

Besöksadress: Vallgatan 8
Leveransadress: Gjuterigatan 4
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING

Tel: 036-15 50 00
Webb: www.landsbygdsnatverket.se
E-post: landsbygdsnatverket@jordbruksverket.se

Sociala medier:
[facebook.com/landsbygdsnatverket](https://www.facebook.com/landsbygdsnatverket)
[@landsbygdsnatve](https://twitter.com/landsbygdsnatve) - twitter

Tematisk arbetsgrupp gröna näringar

En synpunkt framfördes om att SLU har mycket kunskap inom området ekosystemtjänster och skulle kunna vara intresserade av att delta i det arbete den tematiska arbetsgruppen Gröna näringar gör inom detta område.

- Sofia framför till arbetsgruppen att SLU bör involveras i arbetet med ekosystemtjänster.

Tematisk arbetsgrupp integration

Filmerna som tagits fram av den tematiska arbetsgruppen Integration behöver spridas till specifika målgrupper genom Landsbygdsnätverkets medlemmar, exempelvis SKL, Företagarna och eventuellt tillgängliggörs på Verksam.se. Tillväxtverket har fått i uppdrag att arbeta med integration och kan ha nytta av det material som tagits fram.

Fotbollslaget i Sollerön, ett av de goda exempel som den tematiska arbetsgruppen, spritt via artiklar har också filmatiserats av en annan aktör. Filmen ska eventuellt visas på SVT. Beroende på hur den tillgängliggörs kan en länk kanske läggas på Landsbygdsnätverkets webbplats i framtiden.

En konferens för ledergrupper har genomförts. Vissa deltagare avvek tidigt, enligt uppgift för att de blev irriterade av paneldebatten. Resultaten av utvärderingen visade dock att de flesta var nöjda. Integrationsguiden presenterades vid lederträffen och den är ett bra hjälpmedel som styrgruppen kan bidra till att sprida.

- Styrgruppens ledamöter ombes bidra till att sprida de filmer och informationsmaterial som tagits fram av arbetsgruppen genom sina kanaler.

Webbplats och sociala medier

Den nya webbplatsen har lanserats. Vissa i styrgruppen menar att det är svårt att hitta den information man söker, exempelvis protokoll från tidigare styrgruppsmöten eller information om arbetsgrupperna. Webbplatsen är dock inte tänkt att vara ett mappsystem för dem som har koll på Landsbygdsnätverket (och vet att det finns arbetsgrupper) utan för att de som inte känner till verksamheten ska hitta information de har nytta av.

Landsbygdsnätverket har ett Instagram-konto där unga lantbrukare fört dagbok en vecka i samband med publiceringen av poddarna. Bilderna är bra, men många är tuffa i sina kommentarer mot andra medlemmar i Landsbygdsnätverket. Det framgår tydligt att de är individernas åsikter och inte Landsbygdsnätverkets, men vissa kommentarer ligger på gränsen till Landsbygdsnätverkets publiceringsprinciper.

- Ledamöterna i styrgruppen ombes skicka eventuella förbättringsförslag på utformningen av webbplatsen till Maria.
- Eventuella synpunkter rörande kommentarer på Instagram som bör åtgärdas skickas till Maria.

Klimat

En tankesmedja har anordnats om hur Landsbygdsnätverkets medlemsorganisationer arbetar med klimat och vilka aktiviteter medlemmarna vill genomföra tillsammans inom Landsbygdsnätverket. Tankesmedjan resulterade i bra förslag på gemensamma aktiviteter inom Landsbygdsnätverket, men på grund av ett lågt deltagande gav den inte någon heltäckande bild av Landsbygdsnätverkets medlemmars pågående och planerade klimatarbete. Diskussionen om huruvida en kompletterande kartläggning behövs samt vad klimatsatsningen år 2017 ska innehålla skjuts till septembermötet.

- Ledamöterna i styrgruppen ombeds skicka uppgifter om pågående klimataktiviteter och förslag på klimatsatsningar som kan genomföras av Landsbygdsnätverket till Karin.
- Det fortsatta klimatarbetet diskuteras vid septembermötet.

Utvärdering av Landsbygdsnätverket

Utvärderingssekretariatet anordnar den 17 maj ett seminarium om ex-post utvärderingen av förra programperioden.

En antologi kommer att ges ut i vilken vissa utvärderingsresultat presenteras tillsammans med kommentarer från intressenter. Ett förslag är att utvärderingen av Landsbygdsnätverket skulle kunna vara ett avsnitt i antologin och att styrgruppen i så fall skulle skriva ett kommenterande avsnitt. Därtill bör Landsbygdsnätverket involveras i de kommande utvärderingarna av det pågående programmet.

- Frågan om huruvida Landsbygdsnätverket ska involveras i arbetet med Utvärderingssekretariatets antologi samt kommande utvärderingar av pågående program får diskuteras vid ett kommande styrgruppsmöte.

6. Information från Näringsdepartementet och förvaltningsmyndigheten

På gång på Näringsdepartementet

Bianca Burkardt Salazar informerade om att Landsbygdsutredningen har lämnat ett delbetänkande med förslagen 1) 100 % bredbandstäckning till 2025, 2) bättre möjligheter till högre utbildning lokalt samt 3) staten bör finnas närvarande i alla delar av landet. Nu följer dialogmöten och slutbetänkandet ska lämnas den 31 januari 2017.

Baserat på förslag från SOU 2015:35 ”Service i glesbygder” har regeringen avsatt 35 miljoner kronor per år 2016–2019 för stöd till kommersiell service i glesbygdsområden som är särskilt sårbara. Tillväxtverket ansvarar för att fördela pengarna. Nu vidtar arbetet med förordningen om stöd till försäljningsställen för dagligvaror i särskilt sårbara och utsatta områden, i vilken bland annat de krav som en butik måste uppfylla för att få ta del av stödet kommer att anges. Totalt bedöms runt 160 butiker söka stödet.

På gång på förvaltningsmyndigheten

Andreas Mattisson informerade om införandet av de nya programmen. För jordbrukarstöden ligger den stora utmaningen i att betala ut stöden. Ambitionen är att merparten av de stora stöden ska betalas ut i förskott redan i oktober.

Ett antal nya ersättningar införs 2016. Det handlar om vissa miljöersättningar exempelvis fånggrödor, stöd till utrotningshotade husdjursraser samt djurvälståndersättningar. Jordbruksverket bistår också Näringsdepartementet och regeringen med underlag rörande kompensationsstödet och mindre gynnade områden. Kartan ändrades och de nya gränserna har väckt reaktioner eftersom det lett till stora konsekvenser för enskilda företag.

Många ansökningar hade inkommit vid månadsskiftet april/maj:

- Företagsstöd (inom landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet samt programmet för lokalt ledd utveckling) – ungefär 4 000 ansökningar om totalt 8 miljarder kronor.
- Projektstöd (inom landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet samt programmet för lokalt ledd utveckling) – Ungefär 3 000 ansökningar om totalt 12, 5 miljarder kronor
- Miljöersättningar – ungefär 400 ansökningar om totalt 100 miljoner kronor,
- LLU (steg 1) – 300 ansökningar.

Det stora intresset är glädjande och redan nu överstiger det ansökta beloppet den totala budgeten. För vissa ansökningar kommer dock beloppet som betalas ut vara lägre än det sökta och många ansökningar

Besöksadress: Vallgatan 8

Leveransadress: Gjuterigatan 4

Postadress: 551 82 JÖNKÖPING

Tel: 036-15 50 00

Webb: www.landsbygdsnatverket.se

E-post: landsbygdsnatverket@jordbruksverket.se

Sociala medier:

facebook.com/landsbygdsnatverket

[@landsbygdsnatve - twitter](https://twitter.com/landsbygdsnatve)

beviljas inte alls. Dessutom ska en prioritering göras utifrån de urvalskriterier som tagits fram, i syfte att de bästa åtgärderna ska finansieras i första hand. Handläggningen kom igång i mars och hittills finns 400 beslut, varav runt 170 bifall. Medel har sökts inom sex insatsområden, men de flesta ansökningarna hamnar i tre av insatsområdena: bredband (majoriteten av ansökningarna, prioriteras av länsstyrelsen och utgifter finns redan), investeringsstöd (som öppnades först, ansökningar om djurstallar är vanligt förekommande) och stängsel mot rovdjur (som är ett säsongsstöd). Från och med den 12 maj är det möjligt att handlägga utbetalningar, men några större utbetalningar förväntas inte kunna göras före sommaren eftersom handläggningstiden tillkommer.

Ex-postutvärderingen som genomförts av oberoende forskare är i slutfasen och ska levereras till EU-kommissionen i slutet av året. Jordbruksverket fick i början av maj i uppdrag från regeringen att se över de miljökvalitetsmål som har koppling till jordbruk och utifrån denna översyn föreslå förändringar landsbygdsprogrammet.

Diskussion

Begränsningen i förordningen om att investeringsstöd endast får ges till fasta anläggningar kan ställa till problem. Syftet med stödet anges vara att göra landsbygden mer attraktiv och då kan investeringar som exempelvis en spårmaskin för anläggning av skidspår eller en OH-projektor till en bygdegård bidra till detta. Formuleringen rörande fasta anläggningar baseras dock på att stöd inte ska beviljas till investeringar som är lätta att sälja. Kravet har funnits även tidigare för jordbruksföretag. Det fanns också en regel om att investeringen måste finnas kvar i åtminstone fem år, men i praktiken var det svårt att kontrollera, varför man i stället valt denna väg. Oavsett denna begränsning kommer det att vara svårt att få stöd till mindre investeringar. Flera mindre kostnadsposter får i så fall samlas till ett större investeringspaket (och då kan den övergripande planen som beskriver de investeringar som behövs ge minst lika stor ekonomisk förbättring som ett stöd). Även om länsstyrelserna skulle godkänna utgifter för icke fasta anläggningar som delar av större investeringspaket kommer utbetalningsfunktionen inte att göra det. Det är viktigt att alla länsstyrelser gör lika och möjligheten att få till en förändring av regelverket är sannolikt liten. Andreas lyfter dock frågan till förvaltningsmyndigheten.

- Andreas tar med sig frågan om möjligheterna att även bevilja stöd till andra investeringar än fasta anläggningar och återkopplar vid nästa styrgruppsmöte.

7. Ekonomisk lägesrapport

Underlag hade skickats till styrgruppen inför mötet. Den ekonomiska lägesrapporten inkluderar även TA-medel från havs- och fiskeriprogrammet och de projektmedel som Landsbygdsnätverket förhoppningsvis får från havs- och fiskeriprogrammet för arbete med fiske och vattenbruk. Allt samlas i en tabell men finansieringsposten framgår i kommentarerna. Styrgruppen anser att det är bra att den ekonomiska lägesrapporten presenteras i en enda tabell.

Det finns en reserv att arbeta med.

Diskussion

Det var en relativt liten andel av budgeten som nyttjats fram till och med mars. Det brukar dock se ut så eftersom många utgifter släpar efter. De flesta tematiska arbetsgrupper kommer att ha kostnader i samband med Landsbygdsriksdagen. Dessutom baserar de tematiska arbetsgrupperna i regel sina budgetar på att alla ledamöter ska delta vid möten och fakturera arvoden. I verkligheten blir det sällan så. Medan grupperingar som funnits länge, exempelvis Gröna näringar, brukar omdisponera budgeten efter hand gör sällan nyare grupper det. Det innebär att det ofta finns outnyttjade medel kvar.

- Styrgruppen godkänner att den ekonomiska lägesrapporten för TA-medel från landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet samt projektmedel från havs- och fiskeriprogrammet presenteras tillsammans i en tabell.

8. Beslut ny ordförande i Servicegruppen

Underlag hade skickats till styrgruppen inför mötet. Förslaget är Jacqueline Hellsten tar över. Jacqueline är ledamot i gruppen och har tagit ett stort ansvar för arbetet. Hon representerar dessutom leader och en uttalad ambition för gruppen har varit att nå ut till leader. Styrgruppen ställer sig positiv till förslaget.

Beslutades

Att Jacqueline Hellsten blir ny ordförande för den tematiska arbetsgruppen service i landsbygder.

9. Delrapport och ställningstagande särskilda nätverksaktiviteter för landsbygdsutvecklare

Underlag hade skickats till styrgruppen inför mötet. Arbetsgruppen önskar att styrgruppen ska ta ställning till huruvida den kan gå vidare med:

- den föreslagna genomförandeplan avseende metod och tidsplan?
- de beskrivna frågorna till webbenkäten samt intervjufrågorna?
- den prioritering av målgruppen som gjorts?
- att utreda om grupper på Facebook ska vara en kommande del av målgruppen?

Diskussion

Övergripande påpekar styrgruppen att arbetsgruppen har getts ett uppdrag och att de bör ges möjlighet att slutföra det utan ändrad inriktning eller för mycket medskick från styrgruppen.

Metod

En fråga lyftes om huruvida medlemmar i det befintliga nätverket för landsbygdsutvecklare i kommuner, regioner och länsstyrelser fått ge synpunkter på materialet – det är en väl fungerande och entusiastisk grupp som bör nyttjas som en grund för det nya nätverket. Magnus Nordgren, som sitter med i arbetsgruppen som representant för Landsbygdsnätverket kansli, är också involverad i det befintliga nätverket för landsbygdsutvecklare kommuner, regioner och länsstyrelser, men i övrigt har inget utbyte skett. I arbetsgruppens uppdrag, som styrgruppen beslutat, anges att möjlig samordning med det befintliga nätverket för landsbygdsutvecklare kommuner, regioner och länsstyrelser ska beskrivas, men inte att det befintliga nätverket ska utgöra basen för det nya. Landsbygdsnätverkets kansli har tidigare fått kritik för att arbete skett genom etablerade tematiska arbetsgrupper och andra grupperingar och det var därför viktigt att utredningen gjordes av en fristående arbetsgrupp som tillsatts särskilt för detta ändamål. Det är inte heller det befintliga nätverket som lyft behovet av en utvidgning utan önskemålet kommer från styrgruppen. Hushållningssällskapet lyfte frågan och Fotbollförbundet stödde förslaget med anledning av att de ha runt 15 landsbygdsutvecklare runt om i landet som skulle dra nytta av att ingå i ett nätverk.

Parallellt med denna utredning pågår arbetet med att föra över ansvaret för det befintliga nätverket för landsbygdsutvecklare i kommuner, regioner och länsstyrelser från Landsbygdsnätverket till SKL. Vid SKLs förbundsstämma fanns en motion om att SKL ska jobba mer med landsbygdsutveckling. Denna tillstyrktes och tjänstemännen fick i uppdrag att verkställa beslutet. För närvarande tolkas dock innebörden och frågan ligger hos SKLs ledning. Nätverket för landsbygdsutvecklare i kommuner, regioner och länsstyrelser har meddelat att de kan vara behjälpliga. Det är dock osäkert hur det kommer att utvecklas eftersom SKL trots åtskilliga påstötningar ännu inte gett någon respons om man överhuvudtaget kommer att tolka in i stämmobeslutet att man ska ta över samordningen från Landsbygdsnätverket.

Behovet av en nätverksanalys lyftes – vilka nätverk finns idag och hur är de sammankopplade?

Arbetsgruppen har inte gjort någon metodisk analys men deltagarna i arbetsgruppen har god kunskap om det, och det finns nätverk inom olika organisationer (LRFs landsbygdscoacher har ett och Hushållningssällskapet ett) men det finns inga som brygger över organisationerna.

Vilka är målgrupperna?

I underlaget anges att i första hand är personer som har en ledande ställning bör ingå i nätverket. Detta ifrågasätts av styrgruppen. Det skulle exempelvis resultera i att de kommunala landsbygdsutvecklare som är med i det befintliga nätverket inte längre skulle vara välkomna. Det är bara Hushållningssällskapet och andra större organisationer som arbetar med rådgivning som har arbetsledare för rådgivarna. För dessa finns sannolikt redan bra nätverk.

Även om man skulle öppna upp och bjuda in alla som arbetar med landsbygdsutveckling skulle det i praktiken bli en begränsad skara som deltar. Kanske är det inte så stor skillnad på att hantera ett nätverk för 50 respektive 300 personer? Samtidigt bedömdes det behövas någon form av avgränsning, även om den nog inte ska utgå från ledarskap. Om alla som arbetar med landsbygdsutveckling ska ingå måste det finnas en beredskap för att hantera ett nätverk för kanske 2 000 personer. Det är inte möjligt att administrerar eller finansiera.

Det är svårt att definiera landsbygdsutvecklare. I det befintliga nätverket för landsbygdsutvecklare i kommuner, regioner och länsstyrelser ingår i första hand de som titulerar sig som landsbygdsutvecklare inom offentlig sektor. Men det finns många andra inom kommunerna som har starkare verktyg, exempelvis de som arbetar med skolan eller planläggning (med den tillståndshantering det innebär). Det är viktigt att få med dessa oliktankande (det kan räcka med att exempelvis en arkitekt ingår i nätverket och kan beskriva hur yrkeskåren arbetar för att förståelsen ska öka). Ett nätverk bör leda till oväntade och givande möten mellan dem som tydligt arbetar med landsbygdsutveckling och dem som inte ser det som sitt huvuduppdrag men har stor påverkan. Egentligen är det i första hand de som inte är intresserade av landsbygdsutveckling men vars arbete kan ha avgörande betydelse som vi behöver nå.

Att nå de som inte är intresserade men har stor påverkan har varit en av de stora utmaningarna som diskuterats i det befintliga nätverket för landsbygdsutvecklare i kommuner, regioner och länsstyrelser, alltså hur landsbygdsutvecklare kan mobilisera förvaltningschefer, länsarkitekter m.fl. kring landsbygdsutveckling. Det behovet har säkert Hushållningssällskapet landsbygdsutvecklare, länsbyggeråden på Hela Sverige ska leva och LRFs coacher också. Nätverket kanske kan stötta yrkesverksamma landsbygdsutvecklare att mobilisera på hemmaplan istället för att mobiliseringen sker i nätverket.

Vi ska inte lägga Landsbygdsnätverkets övergripande uppgift på detta delnätverk. En möjlighet är att se det som att delnätverket blir ett sätt för Landsbygdsnätverket att nå ut till regional och lokal nivå. Det är idag svårt att nå regionalt ansvariga, även om det tas upp i kontraktet att medlemskap innebär en skyldighet att sprida information inom den egna organisationen. Det är ett behov som nätverket skulle kunna fylla (i kombination med att de som ingår i nätverket kan få hjälp av varandra och resonera kring hur man kan mobilisera dem som inte är intresserade av landsbygdsutveckling). Samtidigt handlar det inte längre om nätverk om fokus ligger på att få ut information. Kärnan i nätverkande är att individer ges möjlighet att utbyta information. Dessutom ligger problemet sällan i att inte tillräckligt med information sprids, den enskilda individen måste ändå sälla och prioritera. Landsbygdsnätverket ska också arbeta på nationell nivå.

Listan med målgrupper i underlaget är inte komplett. Exempelvis saknas företagare (bland annat organisationen Företagarna) och kyrkan. Röda korset och Rädda barnen, som arbetar med integration, kan också vara bra att ta med. Möjligtvis är alla Landsbygdsnätverkets medlemmar målgrupp. Förslag framfördes också om att inte bara begränsa målgruppen till de som för närvarande är medlemmar.

Uppdraget är avgränsat till privata och ideella organisationer. Det innebär att även leader bör utgå, eftersom de arbetar med offentliga medel. Därtill kan det bli en knepig situation för leaderrepresentanter om de är de enda som ingår i nätverket som har finansiella resurser till sitt förfogande. Samtidigt kan det vara fler än leaderrepresentanter som är finansierade av offentliga medel. Leader har redan bra nätverk men det borde vara upp till och en att definiera sig själv som landsbygdsutvecklare eller inte. Det kommer

exempelvis att finnas många projekt inom leader som har ett behov av att ingå i ett nätverk, men vi vet ännu inte vilka.

Vi kan inte definiera vem som är eller inte är landsbygdsutvecklare. Frågan får riktas till organisationerna så får de själva kategorisera sig. Om det blir många som ingår i målgruppen behöver man kanske inte fråga alla utan välja ut några inom olika typer av organisationer. Det räcker nog för att få en hyfsat heltäckande bild. Vid utskick till fler än Landsbygdsnätverkets nuvarande medlemmar kan man komplettera med information om Landsbygdsnätverket och på så sätt bidra till nyrekrytering av medlemmar.

Upplägg av samverkan

Detta är ingen fråga som styrgruppen prioriterat att Landsbygdsnätverket ska lägga pengar och resurser på. Nätverket (eller nätverken – det kan handla om flera undergrupperingar) bör därför driva sig självt utan alltför mycket stöd från Landsbygdsnätverket. Det går att hitta helt nya arbetsformer som möjliggör detta, och det är viktigt med innovativt tänkande. Vi bör inte bygga upp förväntningar på att det ska bli ett traditionellt nätverk, med fysiska nätverksträffar. Fråga 5 i webbenkäten behöver därför ändras så att tankarna leds rätt (många kommer annars exempelvis att ange att de vill ha fysiska träffar eftersom det är det man är van vid). Det är tvärt om viktigt att tydliggöra att det snarare handlar om att Landsbygdsnätverket erbjuder webinarier, facebookgrupper (kan ha över 1 000 medlemmar) m.m. Deltagarna kan i så fall samlas kring olika teman, exempelvis service och bredband, även om det är viktigt att det inte överlappar Landsbygdsnätverkets tematiska arbetsgrupper. Det kan också handla om något så enkelt som att ha ett register så att personer som börjar arbeta med nya frågor lätt kan hitta vilka personer de kan ta kontakt med för att få hjälp. Ett sådant register kan ge stor nytta till en liten kostnad.

Beslutades

Att arbetsgruppen kan gå vidare med den föreslagna genomförandeplanen.

- Aktiviteterna som föreslås bör vara behovsstyrda så när behoven väl kartlagts kommer det sannolikt att bli enklare att komma fram till vilka som är berörda och hur arbetet ska läggas upp.
- Styrgruppen vill inte avgränsa så att enbart yrkesverksamma och/eller direktverkande utgör målgrupp.
- Målgruppen bör kompletteras med fler organisationer.
- I ett brett utskick kan information om Landsbygdsnätverket inkluderas.
- Enkäten kan skickas till ett slumpmässigt urval från en väldigt bred målgrupp.
- Resurserna som Landsbygdsnätverket kan avsätta för detta är ytterst begränsade, vilket arbetsgruppen bör ha i åtanke.
- Lås det inte till specifika nätverksaktiviteter som träffar utan håll frågorna mer öppna för att inte skapa förväntningar som inte kan efterlevas.
- Diskutera gärna kopplingen till befintliga tematiska arbetsgrupper i rapporten till styrgruppen.

10. Fastställa inriktning för nätverksaktiviteter hösten 2016 inom fiskeri och vattenbruk

Underlag hade skickats till styrgruppen inför möter.

Diskussion

Övergripande inriktning för arbetet

Stockholms fiskauktion kommer att bli verklighet. Det har tidigare varit svårt för fiskare på ostkusten att bli av med fisken. Det var insjöfiskarna och fiskare på Åland som var pådrivande och det är det småskaliga fisket som kommer att gynnas. Stockholms fiskauktion kan ge effekter på så väl ansökningarna till havs- och fiskeriprogrammet som Landsbygdsnätverkets arbete, och kan öka konsumenternas förståelse för

produkterna. Torsken är exempelvis inte rödlistad i Östersjön utan bara i västra beståndet och det är väldigt svårt för allmänheten att förstå.

Arbetet bör synkroniseras med Östersjöstrategin. Hans-Olof Ståhlgren på Landsbygdsnätverkets kansli är med i den tematiska gruppen och har ansvar för att se till att det sker en samordning. Eventuellt kan en del av de medel som enligt arbetsplanen ska avsättas för internationellt arbete användas till arbete med Östersjöstrategin. Därtill är vattenmiljöfrågorna viktiga och stort fokus bör läggas på dessa. Det är viktigt att forskarna kommer med i arbetet.

Tematisk grupp

Det kan vara svårt för utomstående att förstå skillnaden mellan Landsbygdsnätverkets andra tematiska arbetsgrupper och denna tematiska grupp. Kanske ska man fundera igenom benämningen. Det är också viktigt att vi hittar benämningar som funkar i olika sammanhang så att samma term används för liknande grupperingar framöver.

Bör Sportfiskarna och andra aktörer finnas med i den tematiska gruppen och ska urvalet ske genom att en inbjudan skickas till Landsbygdsnätverkets medlemmar? Tanken är att den tematiska gruppen ska vara liten och det är svårt att begränsa om aktörerna bjuds in. Gruppen som skrivit underlaget vill ha mandat att välja vilka representanter som ska ingå. Däremot kommer delmålsgrupperna att tillsättas genom breda utskick där medlemsorganisationerna får anmäla intresse för att delta.

Arbetsplan

Det vore bra att få med leaderrepresentanter i varje delmålsgrupp. Arbetsplanen ska vara tvåårig och gälla för 2017 och 2018.

Beslutades

Att	tillstyrka gruppens förslag till organisation och struktur av arbetet inom Landsbygdsnätverkets arbete med inriktning fiske och vattenbruk.
Att	tillstyrka gruppens förslag till prioriteringar för arbetet 2016.
Att	tillstyrka gruppens förslag till leveranser till styrgruppsmöten under 2016.

- Maria skickar arbetsplanen till Näringsdepartementet.
- Arbetsplanen ska vara tvåårig och gälla för 2017 och 2018.
- Fundera på benämningen tematisk grupp.
- Det vore bra att få med leaderrepresentanter i varje delmålsgrupp.
- Samordna arbetet med Östersjöstrategin.
- Glöm inte bort vattenmiljöfrågorna i det fortsatta arbetet.

11. Beslut fortsatt arbete med Ullbaggeutnämningar

Ett underlag hade skickats till styrgruppen inför mötet. Styrgruppen har redan beslutat om att Ullbaggarna ska delas ut år 2017 (bland annat för att galan inte skulle genomföras samma år som Landsbygdsriksdagen). Man bör dock vara medveten om att det inte kommer att finnas så många projekt från nya programperioden då, utan urvalet får till stor del baseras på goda exempel från föregående programperiod. Syftet med priset är att lyfta lärdomar och inspirerande exempel och inte att få allmänheten att upptäcka nyttan med landsbygdsprogrammet. Det finns krav på att Landsbygdsnätverket ska samla in och sprida goda exempel och denna metod har valts.

Det finns två olika förslag på priskategorier: ett där egna pris finns inom kategorierna integration, klimat och miljö samt unga och ett där dessa kriterier ska ingå i bedömningen av alla priser (tillsammans med jämställdhet som i båda förslagen är ett horisontellt kriterium för alla kategorier). Anledningen till att

styrgruppen ombeds ta ställning är att man varit oeniga inom arbetsgruppen. Det finns fördelar med att ha särskilda priser inom kategorierna integration, miljö och klimat samt unga eftersom de är så viktiga områden. Samtidigt kan behovet vara större av goda exempel där de mer horisontella kriterierna ingår som en naturlig del istället för att utgöra huvudfokus. Dessutom gör färre priser att de blir mer exklusiva och färre priser minskar arbetsbördan för dem som ska nominera.

Diskussion

Kategorier

Under förra programperioden blev det över tid färre och färre länsstyrelser som nominerade. Ullbagg kommer numera att delas ut vartannat år vilket medför att arbetsbördan som nomineringen innebär ändå minskar. Dessutom behöver man inte nominera till alla kategorier, så egentligen påverkas inte arbetsbördan av det totala antalet priser.

Galan blev utdragen när många priser skulle delas ut. Det kan också ge större genomslag om alla projekt som nomineras är bra ur exempelvis ett ungdoms- eller integrationsperspektiv istället för att bara ett är det. Att vi gör på ett sätt 2017 behöver inte innebära att vi inte om behov finns kan lägga till fler kategorier framöver.

Med det läge som nu rådet vore det sannolikt bra att ha ett särskilt integrationspris. Samtidigt är det först nu projekt med integrationsinriktning kommer igång i större omfattning, vilket innebär att det sannolikt inte finns så många som kan nomineras år 2017.

Nomineringsprocess

Upplägget ändrades under förra programperioden för att minska länsstyrelsernas arbetsbörda. I slutet av perioden nominerade länsstyrelserna och LAG projekt varefter en jury tog vid. Denna modell bör även fortsättningsvis följas.

Det fanns då en särskild leaderkategori och LAG fick enbart nominera till den kategorin. Eftersom de nu ska kunna nominera till alla kategorier behöver processen ändras. Juryn måste ses över, bland annat för att inkludera kompetens inom fiske och vattenbruk.

Lokalisering

Möjligheten att lägga galan i samband med Landsbygdsriksdagen lyftes. Styrgruppen har dock tidigare fattat beslut om att Landsbygdsnätverket ska ha en egen gala. Styrgruppen förordade att galan förläggs utanför Stockholm.

Beslutades

Att	anta det andra förslaget på kategorier med tillägget integrationspris.
Att	nomineringsprocessen sker på likartat sätt som i förra programperioden, med tillägget att leader ska kunna nominera projekt inom alla kategorier och att sammansättningen av juryn behöver ses över.
Att	landsbygdsgalan ska hållas utanför Stockholm
Att	gruppen med Peter Melin, Annika Andersson och Eva Engström fortsätter utgöra referens till kansliet i arbetet med ullbagg och landsbygds gala.

11. Ställningstagande om mer målgruppsanpassat nyhetsbrev

Underlag hade skickats till styrgruppen inför mötet. En enkät rörande utformning av nyhetsbrevet har skickats ut till 1 500 personer, varav 84 svarade. Svaren visar att nyhetsbrevet är uppskattat men att formatet med fördel kan ändras (från och med halvårsskiftet) till en e-postbaserad lösning med klickbara artiklar. Även fortsättningsvis bör nyhetsbrev ha olika teman, eftersom det underlättar spridning och även medlemmarnas medverkan i framtagandet.

Beslutades

Att ändra nyhetsbrevet i enlighet med förslaget.

12. Fastställa revideringar i Riktlinjer för arbetsgrupper med anledning av Jordbruksverkets beslut om ersättningar

Ett kombinerat underlag för punkt 12 och 13 hade skickats till styrgruppen inför mötet. När Landsbygdsnätverkets kansli får in fakturor betalas ersättningen ut till medlemsorganisationerna från Jordbruksverkets anslag. Jordbruksverket gör sedan en samlad ansökan om utbetalning för att kompensera utläggerna. När utbetalningsfunktionen inte godkänner kostnaderna är det Jordbruksverkets anslag som blir drabbat. Det har hänt att kostnader inte godkänts på grund av att det inte funnits tillräcklig dokumentation eller att olika deltagare vid samma möte begärt olika mycket ersättning. För att undvika detta har kraven förtydligats. Jordbruksverket har redan fattat beslut om ersättningsregler och dokumentationskrav, så de kan inte påverkas. Styrgruppen kan däremot besluta om hur de nya reglerna och kraven ska beskrivas i stadgar och riktlinjer.

Diskussion

Enligt nuvarande skrivning krävs det dokumentation av att länsstyrelse- och leaderrepresentanter i tematiska arbetsgrupper representerar alla länsstyrelser respektive leaderområden. Det fås per automatik eftersom det är LD-arna som väljer länsstyrelserepresentanter och samordningsgruppen som väljer leaderrepresentanter.

Forskare kommer inte längre att få ersättning för deltagande i tematiska arbetsgrupper, vilket innebär att de inte kommer att ha möjlighet att delta. Det är något som diskuteras i olika sammanhang och Maria tar med sig den frågan.

Beslutades

Att fastställa revideringar i Riktlinjer för arbetsgrupper

- Maria lyfter till förvaltningsmyndigheten de konsekvenser som blir följden av utebliven ersättning till forskare som deltar i tematiska arbetsgrupper.

13. Fastställa revideringar i stadgar med anledning av Jordbruksverkets beslut om ersättningar

Se diskussion punkt 12.

Beslutades

Att fastställa revideringar i stadgar

14. Diskussion om hur vi lägger upp planeringen av kommande två års verksamhet

I februari 2017 ska styrgruppen spika en tvåårig aktivitetsplan. Då ska de övergripande målen brytas ned till specifika mål (vilka därefter bryts ned i operationella mål i det vidare arbetet).

Vid styrgruppsmötet den 1 september avsätts tid för att reflektera kring behov utifrån omvärldsbevakning, bland annat utkomsten från RuralLab. Mellan september och november inventeras medlemmarnas behov och arbetsgrupperna uppdras göra självbedömningar av resultat. Därtill kan förvaltningsmyndigheten komplettera med programbehov. Tillsammans med resultatet från septembermötet utgör medlemsbehov, självbedömningar och programbehov underlag till decembermötet. .

Frågan om behov av ytterligare avstämningar före decembermötet lyftes och styrgruppen ansåg att en sådan behövdes. När medlemsbehov, självbedömningar och programbehov är sammanställda i november anordnas därför en tankesmedja. 5 ledamöter i taget inbjuds till en timmes telefonmöten. Även minnesanteckningarna från tankesmedjan utgör input till decembermötet.

I februari fattas ett formellt beslut om verksamhetsplanen för år 2017–2018.

- Styrgruppen godkänner planen, med en inledande diskussion i samband med septembermötet, en tankesmedja i november, färdigställandet av en verksamhetsplan i december och beslut om verksamhetsplan i februari.

15. Ställningstagande beträffande styrgruppens sammansättning hösten 2016 med anledning av tre vakanta platser

Underlag hade skickats till styrgruppen inför mötet. Förslaget är att antalet styrgruppsledamöter dras ned från 15 till 13 (genom att SKL och Vattenbrukarna platser tas bort) och att SNF:s plats hålls vakant.

Diskussion

Producentorganisationerna för vattenbruk är inte formellt godkända. Det kan dock vara svårt att ställa krav på att endast godkända producentorganisationer får ingå i styrgruppen eftersom Landsbygdsnätverket finansieras med offentliga medel och därmed inte ska förordna en viss organisationsform.

Det är allvarligt att det inte finns någon miljöorganisation i styrgruppen. Inte heller i den tematiska arbetsgruppen gröna näringar finns miljöfrågorna representerade, sedan den tidigare ledamoten från WWF bytt jobb och organisationen valt att inte ersätta honom.

SNF kommer att engagera sig i Landsbygdsnätverkets satsning på fiske och vattenbruk, genom Ellen Bruno. Möjligtvis skulle hon också kunna vara SNF:s representant i styrgruppen under Guns frånvaro. En regional SNF-representant skulle också kunna vara ett alternativ. Gun har dock sökt en ersättare även utanför huvudkontoret, men det kan ändå vara idé att ta direktkontakt med SNF:s ledning. Det är tveksamt att hålla en plats öppen. Om SNF inte kan ta platsen kan Naturvårdsverket representera miljöfrågorna i styrgruppen. Det finns en begränsning kring hur stor andel av styrgruppens ledamöter som får komma från myndigheter, men det går att ha en till ledamot från en myndighet.

- Styrgruppen stödjer att antalet ledamöter i styrgruppen minskas från 15 till 13 personer.
- Landsbygdsnätverkets kansli uppmanas ta kontakt med SNF:s ledning i ett försök att få med en representant från dem. Om SNF vidhåller att de inte kan prioritera detta erbjuds Naturvårdsverket platsen.

16. Nya medlemmar

Tre organisationer har ansökt om medlemskap:

- ICA Bodsjö diverse – Landsbygdsnätverkets princip är att inte ha med affärer som medlemmar varför förslaget är att avslå ansökan.
- Föreningen Norden – Det är en ideell förening som vill bli medlem för att arbeta med landsbygdsutveckling. Föreningen Norden har varit medlem under föregående programperiod. Förslaget är att bifalla ansökan.
- Sommenbygd – Förslaget är att bifalla ansökan.

Beslutades

Att ICA Bodsjö diverser inte beviljas medlemskap.
Att Föreningen Norden beviljas medlemskap.
Att Sommenbygd beviljas medlemskap.

16. Diskussion om inriktning och tema nätverksträff 2016

Besöksadress: Vallgatan 8

Leveransadress: Gjuuterigatan 4

Postadress: 551 82 JÖNKÖPING

Tel: 036-15 50 00

Webb: www.landsbygdsnatverket.se

E-post: landsbygdsnatverket@jordbruksverket.se

Sociala medier:

facebook.com/landsbygdsnatverket

[@landsbygdsnatve](https://twitter.com/landsbygdsnatve) - twitter

Diskussionen inleddes med att styrgruppsledamöterna ombads lista för- och nackdelar med att ha en nätverksträff.

Fördelar: aktörer behöver mötas och hitta möjligheter till samarbeten, det är bra med kontinuitet, det är ett bra tillfälle att synliggöra Landsbygdsnätverket, våra teman och lyfta angelägna frågor, frågestunden med departement och myndigheter ger möjlighet till dialog, det är nya program som behöver diskuteras, träffen tillåter dialog med en bredare grupp.

Nackdelar: det är resurskrävande (för Landsbygdsnätverkets kansli och medverkande), det får inte bara bli mingel utan ett konkret lärtillfälle, en risk att inte alla kan delta (bland annat har Jordbruksverket och länsstyrelserna svårt att delta i år eftersom de måste prioritera handläggning av ansökningar), det är redan många möten och i år fyller bland annat Landsbygdsriksdagen de behov som identifierats, det är samma människor som deltar varje år och vi når inga nya kategorier genom nätverksträffen, en annan form kan vara vettigare.

Diskussion

Styrgruppen har fattat beslut om att en nätverksträff ska anordnas hösten 2016 och det bör finnas starka skäl om tidigare beslut ska rivas upp. I syfte att bibehålla kontinuiteten bör en nätverksträff i någon form anordnas varje år. Möjligtvis kan man ha en vartannatårsprincip med traditionella träffar vartannat år och något annat vartannat. Fler kan exempelvis delta vid ett virtuellt möte och det finns bra tekniska lösningar. Det finska nätverketskansliet har börjat webbsända seminarier och hade 3 000 deltagare vid den senaste aktiviteten. Samtidigt har syftet med nätverksträffarna varit att ge medlemmarna en möjlighet att mötas, dessa organisationer kan skicka representanter dagtid så de eldsjälur och andra som skulle kunna gynnas av virtuella möten har inte varit den huvudsakliga målgruppen.

Om en traditionell nätverksträff hålls får vi vara beredda på att varken Jordbruksverket eller länsstyrelserna kan delta. Många som kommer är intresserade av att få svar på frågor om programmen och de behoven kan i så fall inte mötas. Däremot kan sannolikt myndigheterna avsätta en timme för att delta vid ett virtuellt möte. Genomgångar som hållits av minister / stadssekreterare / departement / förvaltningsmyndighet har inte heller alltid varit givande eftersom presentationer hamnar på en mer övergripande nivå än deltagarna har behov av. Merparten av de frågor man vill ha svar på bör sannolikt hanteras på regional och lokal nivå, det är troligtvis i stor utsträckning detaljer om ansökningsprocessen. Leadergrupperna har exempelvis ett annat möte i slutet av september där rutinärenden, handläggningar och ansökningar kommer att diskuteras. Nätverksträffen bör snarare handla om att lyfta goda exempel och inspirera. Fokus detta år skulle kunna ligga på att synliggöra resultat från arbetsgrupperna.

Ett webbmöte minskar möjligheterna till nätverkande och möten mellan enskilda medlemmar. Samtidigt kan detta ske i samband med Landsbygdsriksdagen och därmed kanske inte behovet är lika stort. De som vill träffas fysiskt bör dock ges möjlighet genom att vi erbjuder en central träffpunkt. Därtill kan man ha regionala träffpunkter från vilka man kan följa träffen. Landsbygdsnätverket skulle då kunna ge en anledning till genomförandet av regionala träffar för fondpartnerskapen (vilket är ett av målen). LD21 skulle kunna ordna regionala träffpunkter och Landsbygdsnätverket erbjuder ett program. Vid behov kan Landsbygdsnätverket också ordna en separat speedmeeting i höst med samma upplägg som vid integrationsseminariet. Det handlade om spontana möten med diskussioner utifrån förgivna frågor. Interreg har dock redan en förmedlingskanal där man kan hitta samarbetspartners. Speedmeetings kan också anordnas på de regionala träffpunkterna i anslutning till mötet, ju närmare man finns geografiskt desto lättare är det att verkställa samsarbetsidéer.

På varje länsstyrelse finns någon som ansvarar för partnerskapen och alla ska ha ett möte under hösten. Dessa kan kombineras med regionala träffar uppkopplade mot en central nätverksträff. Den centrala träffen bör anordnas på en av de regionala träffpunkterna. Partnerskapsmötena i Uppsala hålls alltid efter klockan 16 i syfte att möjliggöra att alla som vill kan vara med. Det kan vara värt att ha i åtanke i planeringen.

Om formatet på nätverksträffen blir annorlunda i år behöver man gå ut med den informationen tidigt (före sommaren).

- Landsbygdsnätverkets kansli tar kontakt med länsstyrelserna och förankrar förslaget – länsstyrelserna måste vara med på tåget för att det ska funka.
- Landsbygdsnätverkets kansli bokar ett datum i höst.
- Temat för träffen blir inspiration från Landsbygdsnätverkets arbetsgrupper. Innehållet förbereds tillsammans med länsstyrelserna i syfte att informationen ska bli relevant för de regionala partnerskapen.
- De medlemsorganisationer som har behov av att mötas fysiskt kan delta vid den centrala träffen.
- Den centrala träffen kan med fördel läggas utanför Stockholm, men det viktigaste är att webbsändningarna blir bra.

18. Nästa möte 1 september

Nästa möte hålls hos Företagarna i Stockholm.

